ĢENERĀLADVOKĀTA PAOLO MENGOCI [*PAOLO MENGOZZI*] SECINĀJUMI,
sniegti 2010. gada 14. janvārī[1]

I — Ievads

1. Ar 2008. gada 30. aprīļa rīkojumu *House of Lords* [Lordu palāta] (Apvienotā Karaliste) atbilstoši EKL 234. pantam vērsās Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par Padomes 2002. gada 27. maija Regulas (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas [kuras] saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001, ar ko aizliedz eksportēt noteiktas preces un pakalpojumus uz Afganistānu, pastiprina lidojumu aizliegumu un attiecina uz Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu[2] (turpmāk tekstā — "Regula Nr. 881/2002" vai "regula"), interpretāciju.

2. Tiesai tiek lūgts lemt par šīs regulas 2. panta 2. punkta piemērojamību tiesvedībā starp *M.*, *A.* un *MM.* (turpmāk tekstā — "apelācijas sūdzības iesniedzējas") un *Her Majesty's Treasury* (Britu Valsts kase, turpmāk tekstā — "*Treasury*"), kas attiecas uz attiecīgajā tiesību normā paredzēto aizliegumu saistībā ar sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstiem, kuri piešķirami minētajā pielikumā, kas ir izveidots saskaņā ar Apvienoto Nāciju Drošības padomes Sankciju komitejas Rezolūciju 1267 (1999), iekļautās personas laulātajam, piemērojamību.

II — Atbilstošais tiesiskais regulējums

A — *Apvienoto Nāciju Drošības padomes rezolūcijas*

3. 2002. gada 16. janvārī Apvienoto Nāciju Drošības padome (turpmāk tekstā — "Drošības padome") pieņēma Rezolūciju 1390 (2002), kurā noteica pasākumus, kas valstīm veicami attiecībā uz Osamu bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida*, kā arī *Taliban* dalībniekiem

1 — Oriģinālvaloda — itāļu.
2 — OV L 139, 9. lpp.

un citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām, kas iekļautas sarakstā, kurš izveidots saskaņā ar šīs pašas Padomes Rezolūcijām 1267 (1999) un 1333 (2000) un kuru periodiski atjauno Drošības padomes Sankciju komiteja (turpmāk tekstā — "Sankciju komiteja"), kas izveidota, piemērojot Rezolūciju 1267 (1999).

4. Saskaņā ar Rezolūcijas 1390 (2002) 2. punkta a) apakšpunkta noteikumiem visām valstīm ir pienākums:

"nekavējoties iesaldēt līdzekļus un citus finanšu īpašumus vai saimnieciskos resursus, kas pieder šīm personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām, ieskaitot līdzekļus, kas ir saistīti ar īpašumu, kurš tām pieder vai ko tās vai personas, kas rīkojas to vārdā vai atbilstoši to pilnvarojumam, tieši vai netieši kontrolē, un nodrošināt, lai to pilsoņi vai personas, kas atrodas to teritorijās, tieši vai netieši nenodotu nedz šos līdzekļus, nedz citus līdzekļus, finanšu īpašumus vai saimnieciskos resursus mērķiem, kurus šādas personas cenšas sasniegt"[3].

5. 2002. gada 20. decembrī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1452 (2002), kas humānos nolūkos atļauj izdarīt īpašas atkāpes no ierobežojošiem pasākumiem, ko paredz Rezolūcija 1390 (2002).

6. Rezolūcijas 1452 (2002) 1. punktā ir paredzēts, ka pienākums iesaldēt līdzekļus neattiecas uz:

"līdzekļiem un citiem finanšu aktīviem vai saimnieciskajiem resursiem, attiecībā uz kuriem attiecīgā valsts vai ieinteresētās valstis ir noteikušas, ka tie ir a) nepieciešami, lai segtu pamatizdevumus [..], ja attiecīgā valsts vai ieinteresētās valstis paziņojušas [Sankciju] komitejai [..] par savu nodomu atļaut gadījumos, kad tas ir pamatots, piekļuvi šādiem līdzekļiem, aktīviem vai resursiem [..]".

B — *Eiropas Savienības un Eiropas Kopienu tiesiskais regulējums*

7. Īstenojot Drošības padomes Rezolūciju 1390 (2002), Padome 2002. gada 27. maijā pieņēma Kopējo nostāju 2002/402/KĀDP, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus attiecībā uz Osamu Bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* un *Taliban* locekļiem un citām privātpersonām [personām], grupām, uzņēmumiem un

3 — Šī piezīme attiecas tikai uz šo secinājumu oriģinālversiju itāļu valodā.

vienībām [organizācijām], kuras saistītas ar tiem, un ar ko atceļ Kopējās nostājas 96/746/KĀDP, 1999/727/KĀDP, 2001/154/KĀDP un 2001/771/KĀDP[4].

8. Saskaņā ar tās 1. pantu Kopējā nostāja 2002/402 attiecas uz Osamu Bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* un *Taliban* locekļiem un atsevišķām privātpersonām [personām], grupām, uzņēmumiem un vienībām [organizācijām], kas saistītas ar tām un kas minētas sarakstā, kurš sastādīts atbilstīgi ANODP Rezolūcijām 1267 (1999) un 1333 (2000). Tās 3. pantā ir paredzēts:

"Eiropas Kopiena, rīkojoties pilnvaru robežās, kas tai piešķirtas ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu:

— dod rīkojumu iesaldēt 1. pantā minēto privātpersonu [personu], grupu, uzņēmumu un vienību [organizāciju] līdzekļus un citus finanšu aktīvus vai saimnieciskos resursus;

— nodrošina to, ka līdzekļi, finanšu aktīvi vai saimnieciskie resursi netiks padarīti tieši vai netieši pieejami 1. pantā minētajām privātpersonām [personām], grupām, uzņēmumiem un vienībām [organizācijām] vai to labā."

9. Padome, īstenojot 2002. gada 27. maija Kopējo nostāju 2002/402, pieņēma Regulu Nr. 881/2002, ar kuru, kā tas izriet no tās apsvērumiem preambulā, it īpaši no pirmā līdz ceturtajam apsvērumam, ir paredzēts īstenot Rezolūciju 1390 (2002) Kopienas teritorijā.

10. Saskaņā ar tās 1. pantu šajā regulā tiek izmantotas šādas definīcijas:

"1) "līdzekļi" ir jebkādi finanšu aktīvi un saimnieciski labumi, tostarp skaidra nauda, čeki, prasījumi skaidrā naudā, vekseļi, maksājuma uzdevumi un citi maksāšanas līdzekļi; noguldījumi finanšu iestādēs vai citās iestādēs, kontu atlikumi, parādi un saistību dokumenti; publiski vai privāti tirgojami vērtspapīri un parāda instrumenti, tostarp akcijas un kapitāla daļas, vērtspapīru sertifikāti, obligācijas, parādzīmes, garantijas vērtspapīri, ķīlu zīmes, derivatīvu līgumi; procenti, dividendes

4 — OV L 139, 4. lpp.

vai citi ienākumi, vai no aktīviem uzkrātā vai radītā vērtība; kredīti, tiesības uz kompensāciju, garantijas, saistību izpildes garantijas vai citas finanšu saistības; akreditīvi, konosamenti, pavadzīmes; dokumenti, kas apliecina dalību fondos vai finanšu līdzekļu piederību, kā arī jebkuri citi eksporta finansēšanas instrumenti;	2. Līdzekļus nepadara tieši vai netieši pieejamus fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai organizācijai, ko norādījusi Sankciju komiteja un kas minēta I pielikuma sarakstā, nedz arī pieejamus iepriekš minēto labumam.
2) "saimnieciskie resursi" ir jebkāda veida — materiāli vai nemateriāli, kustami vai nekustami — aktīvi, kas nav līdzekļi, bet kurus var izmantot, lai iegūtu līdzekļus, preces vai pakalpojumus;	3. Saimnieciskos resursus nepadara tieši vai netieši pieejamus fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai organizācijai, ko norādījusi Sankciju komiteja un kas minēta I pielikuma sarakstā, nedz arī pieejamus iepriekš minēto labumam, jo tādējādi tiktu radīta iespēja šai personai, grupai vai organizācijai iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus."
[..]."	
	12. Regulas 8. pantā ir paredzēts:
11. Regulas 2. pantā ir paredzēts:	
"1. Iesaldē visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas pieder Sankciju komitejas norādītajai un I pielikumā minētajai fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai uzņēmumam.	"Komisija un dalībvalstis nekavējoties informē cita citu par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo regulu, un sniedz cita citai visu to rīcībā esošo attiecīgo informāciju, kas saistīta ar šo regulu, jo īpaši informāciju, kas saņemta saskaņā ar 5. pantu, un informāciju par pārkāpumiem un izpildes problēmām, un valstu tiesu pieņemtajiem spriedumiem [..]."

13. Regulas 10. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Katra dalībvalsts nosaka sankcijas, ko piemērot gadījumos, kad pārkāpti šīs regulas noteikumi. Šīs sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas."

14. Regulas I pielikumā ir iekļauts 2. pantā minēto "personu, grupu un organizāciju saraksts".

15. 2003. gada 27. februārī Padome pieņēma normatīvus aktus, kas vajadzīgi, lai humānos nolūkos īstenotu Drošības padomes Rezolūcijā 1452 (2002), kas minēta šo secinājumu 5. punktā, paredzētos izņēmumus, proti, Kopējo nostāju 2003/140/KĀDP par atkāpēm no ierobežojošiem pasākumiem, kas noteiktas ar Kopējo nostāju 2002/402[5], un Regulu (EK) Nr. 561/2003, ar kuru attiecībā uz izņēmumiem līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanā groza Regulu (EK) Nr. 881/2002[6].

16. Ar Regulas Nr. 561/2003 1. pantu Regulā Nr. 881/2002 ir iekļauts jauns 2.a pants, kura 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. Regulas 2. pantu nepiemēro līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem, ja:

a) kāda no dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kas minētas II pielikumā, pēc ieinteresētās fiziskās vai juridiskās personas lūguma ir noteikusi, ka attiecīgie līdzekļi vai saimnieciskie resursi ir:

i) nepieciešami, lai segtu pamatizdevumus, ietverot maksājumus par pārtikas produktiem, īri vai hipotēku, medikamentiem, ārstniecisko palīdzību, nodokļu, apdrošināšanas prēmijas un komunālo pakalpojumu maksājumus;

ii) paredzēti vienīgi saprātīgai samaksai par kvalificētu darbu un atlīdzībai par izdevumiem, kas saistīti ar juridiskajiem pakalpojumiem;

5 — OV L 53, 62. lpp.
6 — OV L 82, 1. lpp.

iii) paredzēti vienīgi nodevu maksājumiem vai maksai par pakalpojumu par iesaldēto līdzekļu vai saimniecisko resursu pastāvīgu turēšanu vai saglabāšanu vai;

Kompetentā iestāde, kas minēta II pielikumā, nekavējoties rakstiski ziņo par to, vai lūgums ir pieņemts gan lūgumu iesniegušajai personai, gan jebkurai citai personai, organizācijai vai uzņēmumam, kas ir tieši iesaistīts.

vi) nepieciešami ārkārtas izdevumiem; un

Kompetentā iestāde informē arī citas dalībvalstis par to, vai lūgums par izņēmumu ir pieņemts."

b) šāds nolēmums ir paziņots Sankciju komitejai; un

C — *Attiecīgais valsts tiesiskais regulējums*

c) i) pēc paziņojuma iesniegšanas Sankciju komiteja nav 48 stundās noraidījusi nolēmumu saskaņā ar a) punkta i), ii) vai iii) apakšpunktu; vai

17. Ņemot vērā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu un šīs tiesvedības lietas dalībnieku izteiktos apsvērumus, attiecīgais valsts tiesiskais regulējums ir šāds.

ii) nolēmumu saskaņā ar a) punkta iv) apakšpunktu Sankciju komiteja ir apstiprinājusi.

18. Apvienotā Karaliste Drošības padomes Rezolūcijas 1390 (2002) un 1452 (2002), kā arī Regulu Nr. 881/2002, valsts tiesību sistēmā transponēja ar 2002. gada Dekrētu par *Al-Qa'ida* un *Taliban* (Apvienoto Nāciju pasākumi)[7] (turpmāk tekstā — "2002. gada dekrēts"). Šis dekrēts tika grozīts ar 2006. gada dekrētu par *Al-Qa'ida* un *Taliban*

2. Jebkura persona, kas vēlas gūt labumu no 1. punktā minētajiem noteikumiem, vēršas ar lūgumu dalībvalsts attiecīgajā kompetentajā iestādē, kas minēta II pielikumā.

7 — SI 2002, Nr. 111.

(Apvienoto Nāciju pasākumi)[8] (turpmāk tekstā — "2006. gada dekrēts"), kas stājās spēkā 2006. gada 16. novembrī un kas, kā tas izriet no tam pievienotā paskaidrojošā ziņojuma, ir paredzēts, lai ar to īstenotu arī Regulu Nr. 561/2003[9].

19. 2002. gada dekrēta 7. pantā ar nosaukumu "Osama Bin Ladena un viņa līdzdalībnieku rīcībā nodotie līdzekļi" ir šādi paredzēts:

"Ikviena persona, kas padara pieejamus līdzekļus vai arī padara tos pieejamus sarakstā minētās personas labumam vai tās personas labumam, kura darbojas sarakstā minētās personas vārdā, vai arī veic darbības sarakstā minētās personas labā, izdara krimināpārkāpumu saskaņā ar šo dekrētu, izņemot, ja *Treasury* ir devusi šādu atļauju saskaņā ar šo dekrētu[10]."

20. Saskaņā ar 2002. gada dekrēta 20. panta 1. punktu ar nosaukumu "Sodi un procedūra" ir paredzēts, ka ikviena persona, kas pārkāpj šo tiesību noteikumu, ir sodāma ar naudas sodu un/vai brīvības atņemšanu līdz septiņiem gadiem.

21. 2006. gada dekrēta 8. pantā, ar kuru — kopš 2006. gada 16. novembra — tika aizstāts 2002. gada dekrēta 7. pants, ir šādi paredzēts:

"1. Ir aizliegts tieši vai netieši padarīt pieejamus naudas līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai darboties tādas sarakstā minētās personas labumam, kura ir minēta 7. panta 2. punktā, ja iepriekšēji nav iegūta atļauja saskaņā ar 11. pantu.

2. Katra persona, kas neievēro 1. punktā paredzēto aizliegumu, izdara krimināpārkāpumu.

[..]"

22. 2006. gada dekrēta 11. pantā ar nosaukumu "Atļaujas" ir paredzēts, ka:

"1. *Treasury* var izsniegt atļauju nepiemērot 7. panta 1. punktā vai 8. panta 1. punktā minētos aizliegumus.

8 — SI 2006, Nr. 2952.

9 — Saskaņā ar Apvienotās Karalistes un lietas dalībnieku pamata lietā apsvērumiem šajā gadījumā jaunajam 2006. gada tiesību pasākumam nav nekādas ietekmes šajā konkrētajā gadījumā.

10 — Mans tulkojums. Teksts angļu valodā ir šāds: "Any person who, except under the authority of a licence granted by the Treasury under this article, makes any funds available to or for the benefit of a listed person or any person acting on behalf of a listed person is guilty of an offence under this Order."

2. Atļaujas veidi var būt:

a) vispārēja atļauja vai arī tāda, kas ir izsniegta noteiktas kategorijas personām vai konkrētai personai;

b) ar nosacījumiem;

c) uz noteiktu vai nenoteiktu termiņu.

3. *Treasury* jebkurā brīdī var grozīt vai atsaukt atļauju.

4. Ja *Treasury* piešķir, groza vai atsauc atļauju, tai:

a) gadījumā, ja atļauja ir piešķirta konkrētai personai, ir rakstveidā jāpaziņo šai personai par tās piešķiršanu, grozīšanu vai atcelšanu, un

b) gadījumā, ja atļaujai ir vispārējs raksturs vai arī tā ir izsniegta noteiktas kategorijas personām, ir jāveic atbilstīgi pasākumi, lai sabiedrībai paziņotu par licences izsniegšanu, grozīšanu vai atcelšanu.

5. Persona, kas, vēloties saņemt atļauju, apzinoties vai nolaidības dēļ šajā sakarā ir devusi deklarāciju vai arī iesniegusi dokumentus un informāciju, kas ir nepatiesa, izdara krimināpārkāpumu.

6. Persona, kas rīkojas saskaņā ar atļauju, neievērojot kādus no tajā paredzētajiem nosacījumiem, izdara krimināpārkāpumu."

23. 2006. gada dekrēta 20. panta 3. punktā ir paredzēts, ka gadījumos, kuros *Treasury* izsniegtā atļauja 2002. gada dekrēta 7. panta izpratnē ir stājusies spēkā pirms 2006. gada dekrēta spēkā stāšanās brīža, minētā atļauja ir derīga tā, it kā tā būtu izsniegta saskaņā ar 2006. gada dekrēta 11. pantu.

III — Fakti, prejudiciālais jautājums un tiesvedība

24. Apelācijas sūdzības iesniedzējas pamata lietā dzīvo Apvienotajā Karalistē kopā ar saviem laulātajiem un mazgadīgajiem bērniem. Apelācijas sūdzības iesniedzēju laulātie ir minēti to fizisko personu sarakstā, kas ir paredzēts regulas I pielikumā.

25. No Apvienotās Karalistes valdības apsvērumiem izriet, ka vienas apelācijas sūdzības iesniedzējas vīrs no valsts iestādēm saņem invaliditātes pabalstu, kas tiek pārskaitīts uz viņa sievas bankas kontu, bet citu divu apelācijas sūdzības iesniedzēju vīri nesaņem nekādu sociālo pabalstu un/vai sociālā nodrošinājuma pabalstu. No lietas materiāliem izriet, ka no ekonomiskā viedokļa šīs personas ir pilnībā atkarīgas no sava laulātā, proti, no apelācijas sūdzības iesniedzējām, kuras rūpējas par ģimenes pamatvajadzību nodrošināšanu.

26. Viņu personīgo apstākļu dēļ apelācijas sūdzības iesniedzējām ir tiesības saņemt no attiecīgām kompetentajām administratīvajām Apvienotās Karalistes iestādēm (*HM Revenue and Customs* un *Secretary of State for Work and Pensions*) vairākus īpašus ar iemaksām nesaistītus pabalstus (maznodrošināto pabalsts, invaliditātes pabalsts, bērnu uzturēšanas pabalsts, īres pabalsts un pašvaldības nodokļu pabalsts), kuru apmērs ir daži simti sterliņu mārciņu nedēļā.

27. Pēc tam, kad 2006. gada jūlijā *Treasury*, atbildētāja pamata prāvā, konstatēja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējām pārskaitītās naudas summas ir pietiekamas, lai ar tām segtu ģimenes pamatizdevumus, tostarp tās personas izdevumus, kura ir iekļauta regulas pielikumā ietvertajā sarakstā, tā nolēma, ka attiecīgās naudas summas regulas 2. panta 2. punkta un 2002. gada dekrēta 7. panta izpratnē varētu tikt uzskatītas par tādām, kas ir "padarītas pieejamas" minēto personu labumam, un arī nolēma, ka turpmāk pabalsti apelācijas sūdzības iesniedzējām var tikt izsniegti, ja administratīvās iestādes saņem atļauju uz nenoteiktu laiku.

28. Šai atļaujai atkarībā no apstākļiem ir piemērojami vairāki nosacījumi un tās saņemšana ļauj apelācijas sūdzības iesniedzējām no bankas konta, uz kuru tiek pārskaitīti pabalsti, izņemt tik daudz naudas, cik ir vajadzīgs, lai apmierinātu savas ģimenes pamatvajadzības. It īpaši atļaujā ir paredzēti ierobežojumi attiecībā uz skaidras naudas izņemšanu un ir paredzēts debetkartes izmantošanas pienākums, lai iegādātos pirkumus, kā arī pienākums katru mēnesi iesniegt *Treasury* kvītis par veiktajiem pirkumiem, lai varētu pārbaudīt, vai tie nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs,

lai apmierinātu ģimenes pamatvajadzības. Turklāt atļaujā apelācijas sūdzības iesniedzējām ir ietverts brīdinājums, ka saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu līdzekļu un/vai finanšu aktīvu nodošana viņu laulātajiem, kuri ir iekļauti sarakstā, ir krimināli sodāms pārkāpums.

29. Apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskatīja, ka viņu gadījumā šāds regulējums nav piemērojams, un vērsās *High Court* [Augstākajā tiesā] ar lūgumu to atcelt. Pēc viņu uzskatiem, sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstu piešķiršanai regulas I pielikumā iekļautās personas laulātajam nav piemērojams regulas 2. pants un tā saņemšana nav atkarīga no atļaujas 2.a panta izpratnē iegūšanas.

30. *High Court* noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzēju prasības un atzina, ka pabalstu piešķiršanu sarakstā iekļautās personas laulātajam var uzskatīt par līdzekļu netiešas pieejamības radīšanu šādas personas labumam, līdz ar to ir piemērojams regulas 2. panta 2. punktā paredzētais aizliegums. Apelācijas sūdzības iesniedzējas iesniedza apelācijas sūdzību par *High Court* spriedumu un 2007. gada 6. martā *Court of Appeal* [Apelācijas tiesa] šo apelācijas sūdzību noraidīja un pilnībā apstiprināja valsts pirmās instances tiesas nolēmumu.

31. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējas vērsās valsts pēdējās instances tiesā *House of Lords*, kuras *Appellate Committee* [Apelācijas palāta] 2008. gada 21. februārī pieņēma lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par regulas 2. panta 2. punkta interpretāciju, kurā norādīja jautājumus saistībā ar to, vai šajā tiesību noteikumā ietvertajam terminam "labumam" ir plaša nozīme, kas ietver jebkādu naudas izmantošanu, no kā norādītā persona gūst kādu labumu, vai arī tas attiecas tikai uz tiem gadījumiem, kuros līdzekļi un/vai finanšu aktīvi vai saimnieciskie resursi ir "padarīti pieejami personas labumam tādējādi, ka šī persona var izvēlēties, kā tos izmantot".

32. Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu *House of Lords* atzīst, ka katrā ziņā atļauja 2.a panta izpratnē būtu jāsaņem apelācijas sūdzības iesniedzēju laulātajiem, lai viņi varētu saņemt sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstus vai arī lai tie varētu līdzekļus un/vai finanšu aktīvus padarīt pieejamus saviem laulātajiem, tomēr uzskata, ka šajā gadījumā rodas jautājums, vai atļauja ir jāsaņem par apelācijas sūdzības iesniedzējām

piešķirtajiem sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstiem.

33. Pēc iesniedzējtiesas uzskatiem — pārāk plaša regulas 2. panta 2. punktā paredzētā termina "labumam" interpretācija varētu būt pretēja šī paša panta turpinājumā esošajam 3. punktam, saskaņā ar kuru saimnieciskos resursus ir aizliegts tieši vai netieši padarīt pieejamus minētajām fiziskajām personām tikai tiktāl, ciktāl ar tiem šai personai tiek radīta iespēja "iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus". Šis nosacījums, kuru *House of Lords* uzskata par atbilstīgu Rezolūcijas 1390 (2002) mērķim, ir jāpiemēro arī regulas 2. panta 2. punkta kontekstā, ņemot vērā arī to, ka rezolūcijas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā līdzekļi netiek nošķirti no saimnieciskajiem resursiem.

34. Savukārt, ja atzītu *Treasury* veikto regulas 2. panta 2. punkta interpretāciju, varētu rasties nesamērīgas sekas, jo tās dēļ vienmēr, kad attiecīgajai personai tiktu pārskaitīta nauda (piemēram, to veiktu tās darba devējs vai arī banka), atļauja regulas 2.a panta izpratnē būtu jāiegūst tikai tādēļ, ka šīs divas personas dzīvo kopā un ka attiecīgā persona varētu gūt labumu no izdevumiem, kurus veicis laulātais.

35. *House of Lords* uzskata, ka *Treasury* piemērotie tiesību pasākumi attiecībā uz atļaujas saņemšanu ir "invazīvs" regulējums. Būtībā atļaujas nosacījumi ir noteikti tādā veidā, lai, pamatojoties uz tiem, liegtu personai neatkarīgi no tās pašas ienākumu daudzuma tērēt jebkādu naudas summu attiecībā uz savu laulāto, ja nav saņemta iepriekšēja atļauja no *Treasury*.

36. Nobeigumā iesniedzējtiesa norāda, ka regulas 2.a pantā ir atsauce uz tādiem pārskaitījumiem, kas tiek veikti par labu sarakstā minētajām personām, bet jautājums, kas tika uzdots pamata lietā, bija saistīts ar to, vai attiecībā uz pabalstu piešķiršanu personām, kuras nav iekļautas sarakstā, ir vajadzīgs saņemt iepriekšēju atļauju, ņemot vērā apstākli, ka attiecīgās naudas summas tādējādi tiks izmantotas sarakstā minētās personas labumam.

37. Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, ar 2008. gada 30. aprīļa rīkojumu *House of Lords* nolēma apturēt tiesvedību izskatāmajā lietā un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu.

"Vai Padomes [..] Regulas (EK) Nr. 881/2002 2. panta 2. punkts attiecas uz valsts piešķirtajiem sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstiem, ko dalībvalsts izmaksā tādas personas laulātajam, kuru norādījusi ar Apvienoto Nāciju Drošības padomes

Rezolūciju 1267 (1999) nodibinātā Sankciju komiteja, pamatojoties vienīgi uz to, ka laulātais dzīvo ar norādīto personu un izmantos vai var izmantot daļu no šīm naudas summām, lai norēķinātos par precēm vai pakalpojumiem, kurus izmantos norādītā persona vai no kuriem šī persona gūs labumu?"

38. Saskaņā ar Tiesas Statūtu 23. pantu rakstveida apsvērumus papildus lietas dalībniekiem šajā lietā iesniedza Apvienotās Karalistes un Igaunijas valdības, kā arī Komisija.

39. 2009. gada 11. novembra tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzējas, Apvienotā Karaliste un Komisija iesniedza mutvārdu apsvērumus.

IV — Tiesā iesniegtie apsvērumi

40. Pēc apelācijas sūdzības iesniedzēju pamata lietā uzskatiem *Treasury* lēmuma — par to, ka par pabalstu pārskaitījumu ir jāsaņem atļauja, kurā papildus ir iekļauti īpaši ierobežojoši nosacījumi, — dēļ viņu situācija ir pielīdzināma sarakstā paredzēto personu situācijai, lai gan viņas nav iekļautas sarakstā un pat netiek turētas aizdomās par teroristisko darbību veikšanu.

41. Apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka attiecīgie pabalsti tāpat ir paredzēti, lai ar tiem sniegtu taustāmu palīdzību viņu laulātajiem, kuri ir iekļauti sarakstā. Šādi rīkojoties, apelācijas sūdzības iesniedzējas nepadara pieejamus līdzekļus saviem laulātajiem un tādējādi nevar uzskatīt, ka attiecīgās iestādes, izmaksājot apelācijas sūdzības iesniedzējām naudas summas, netiešā veidā nodod līdzekļus viņu laulātajiem pabalstu regulas 2. panta 2. punkta nozīmē. Tāpat nevar uzskatīt, ka šādā veidā sarakstā iekļautajām personām tiek padarīti pieejami saimnieciskie resursi, jo 3. panta 2. punktā ir noteikts, ka [regula] nav piemērojama attiecībā uz saimnieciskajiem resursiem, no kuriem sarakstā iekļautā persona nevar iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus ("neiekļautie līdzekļi"). Apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka ar attiecīgo izņēmumu nav saderīga tāda šīs regulas 2. panta 2. punkta interpretācija, saskaņā ar kuru šīs tiesību normas piemērojamība tiek paplašināta arī uz trešām personām pieejamiem līdzekļiem, pamatojoties tikai uz to, ka šie līdzekļi varētu tikt izmantoti, lai norādīto personu labā iegūtu neiekļautos līdzekļus.

42. Šajā sakarā apelācijas sūdzības iesniedzējas arī norāda, ka to piedāvātā regulas 2. panta

3. punkta interpretācija nav pretēja tai, kuru Tiesa pieņēma spriedumā lietā *Möllendorf* [11], ar kuru daudz plašāk tika definēts attiecīgajā tiesību noteikumā paredzētā aizlieguma ietvars un saskaņā ar kuru īpašums būtībā bija uzskatāms par "saimnieciskiem resursiem" regulas 2. panta 3. punkta izpratnē, jo sarakstā minētā persona to varēja izmantot terorisma mērķiem. Savukārt līdzekļu iegūšanas ierobežojumu mērķis attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējām nav liegt šādu darbību finansēšanu.

43. Nobeigumā apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka ar *Treasury* veikto regulas 2. panta interpretāciju tiek pārkāptas viņu pamattiesības, it īpaši tiesības uz īpašumu un privātās dzīves un ģimenes neaizskaramības tiesības. Attiecībā uz privātās dzīves un ģimenes neaizskaramības tiesībām atļauju regulējumā noteiktie ierobežojumi nav samērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem, un pamati, ar kuriem cenšas attaisnot šos ierobežojumus, ir gan neatbilstoši, gan uzskatāmi par nepietiekamiem atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas viedoklim [12]. Līdzīgi attiecībā uz tiesībām uz īpašumu apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka šajā tiesvedībā, tāpat kā tas bija apvienotajās lietās *Kadi* [13], ir jāuzdod jautājums, vai attiecībā uz šīm tiesībām piemērotie ierobežojumi ir uzskatāmi par pamatotiem un samērīgiem.

44. Apvienotās Karalistes valdība, pamatojoties uz regulas 2. panta 2. punkta un it īpaši termina "labumam" gramatisko interpretāciju un pamatojoties uz tajā izmantoto terminu parasto tekstuālo nozīmi, uzskata, ka attiecīgajā pantā noteiktais aizliegums ir paplašināti attiecināms uz jebkādu līdzekļu pieejamības radīšanu, no kuras sarakstā minētā persona var gūt labumu, neatkarīgi no tā, vai iegūtie attiecīgie līdzekļi tiek izmantoti, lai minētā persona iegūtu līdzekļus vai saimnieciskos resursus, un šajā gadījumā — tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējas viņām piešķirtās naudas summas izmanto, lai segtu izdevumus, tostarp uzturētu arī laulāto, — ir acīmredzami, ka attiecīgās valsts iestādes, piešķirot apelācijas sūdzības iesniedzējām sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstus, padara pieejamus līdzekļus šo personu laulāto labumam attiecīgā tiesību noteikuma izpratnē. Tiesas sēdē šī valdība tāpat precizēja, ka regulas 2. panta 2. punkts ir piemērojams attiecīgo pabalstu piešķiršanai, jo tie *sava rakstura dēļ* un neatkarīgi no to faktiskā izlietojuma ir paredzēti, lai sniegtu labumu sarakstā minētajai personai. Faktiski tie ir vērsti uz to, lai ar tiem tiktu apmierinātas tās ģimenes vajadzības, kuras sastāvā ietilpst arī šī persona, un to apmērs tiek aprēķināts,

11 — 2007. gada 11. oktobra spriedums lietā C-117/06 *Möllendorf* un *Möllendorf — Niehuus* (Krājums, I-8361. lpp., 46. punkts).

12 — Skat. it īpaši Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2008. gada 4. decembra spriedumu lietā *Marper* pret Apvienoto Karalisti, *Appl*. Nr. 30562/04 un 30566/04, 101. punkts.

13 — 2008. gada 3. novembra spriedums apvienotajās lietās C-402/05 P un C-415/05 P *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (Krājums, I-6351. lpp.).

pamatojoties uz personu skaitu attiecīgajā ģimenē, ieskaitot sarakstā minēto personu.

45. Tā apgalvo, ka šāda interpretācija ir saderīga arī ar Drošības padomes Rezolūcijas 1390 (2002) tekstu un mērķi, kurā aizliegumi ir formulēti ļoti vispārīgos terminos — kā tas ir apstiprināts Tiesas judikatūrā[14] — un kurā ar tiem ir paredzēts liegt ekonomisko atbalstu sarakstā iekļautajām personām.

46. Apvienotā Karaliste uzskata, ka gadījumā, ja jebkurš varētu apņemties segt sarakstā minētās personas pamatizdevumus, tiktu mazināta regulas 2.a pantā paredzētā aizlieguma iedarbība, saskaņā ar kuru ne tikai sarakstā minētajai personai, bet arī katrai "ieinteresētai fiziskai vai juridiskai personai" ir jāiegūst atļauja izmantot līdzekļus vai arī padarīt tos pieejamus ar mērķi segt sarakstā minētās personas pamatizdevumus.

47. Turklāt pēc Apvienotās Karalistes uzskatiem — 2. panta 3. punktā paredzētais nosacījums, kurā ietverts aizliegums padarīt pieejamus saimnieciskos resursus sarakstā minētajai personai tikai tādā gadījumā, ja tas dod iespēju šai personai "iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus", nav piemērojams kontekstā ar šī panta 2. punktu, jo līdzekļi sava rakstura dēļ ir daudz likvīdāki, salīdzinot ar saimnieciskiem resursiem, un šī iemesla dēļ tiem ir piemērojams daudz ierobežojošāks regulējums.

48. Attiecībā uz "pārāk bargām" sekām, kas apelācijas sūdzības iesniedzējām rodas atļauju regulējuma dēļ, Apvienotā Karaliste norāda, ka, no vienas puses, ar regulu paredzētie aizliegumi paši par sevi varētu radīt šādas trešām personām kaitējumu radošas sekas[15] un, no otras puses, šādu seku esamība faktiski ir atkarīga no detalizētiem noteikumiem atļaujās, kas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu ir paredzētas šīm trešām personām.

49. Visbeidzot, atbildot uz apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentu, saskaņā ar kuru 2. panta 2. punkta plašas interpretācijas dēļ paredzēto aizliegumu sarakstā tāpat tiek iekļauta: i) alga, kuru saņem persona, kuras laulātais ir iekļauts sarakstā, vai šīs ģimenes loceklis; ii) labdarības ziedojumi, kas

14 — Skat. iepriekš 11. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Möllendorf*, 50.–55. punkts, un iepriekš 13. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Kadi*, 169. punkts.

15 — Skat. 1996. gada 30. jūlija spriedumu lietā C-84/95 *Bosphorus* (*Recueil*, I-3953. lpp., 22. punkts).

ir paredzēti, lai ar tiem sniegtu palīdzību sarakstā iekļautajai personai, Apvienotā Karaliste norāda, ka atšķirībā no apstākļiem šajā lietā nav piemērojams neviens no šiem diviem pieņēmumiem, jo nevienā no tiem nepastāv jebkāda "saikne" starp to, ka līdzekļi tiek darīti pieejami, un to, ka sarakstā iekļautā persona gūst labumu.

50. Igaunijas valdība uzskata, ka attiecībā uz pabalstu piešķiršanu personai, kuras laulātais ir iekļauts sarakstā, nav piemērojams regulas 2. panta 2. punkts un tādējādi nav vajadzīga atļauja. Pēc šīs valdības uzskatiem — tādas šīs tiesību normas interpretācijas dēļ, saskaņā ar kuru tiktu ierobežota līdzekļu piešķiršana no trešām personām, kuras nav ieļautas sarakstā, faktiski rastos situācija, kurā šīs personas tiek pielīdzinātas sarakstā iekļautajām personām.

51. Tāda interpretācija, saskaņā ar kuru līdzekļu piešķiršana trešai personai, kura ar sarakstā iekļauto personu ir saistīta ar ģimenes vai cita veida saiknēm, tiek pielīdzināta līdzekļu nodošanai attiecīgajai [sarakstā iekļautajai] personai vai arī uzskatīta par līdzekļu nodošanu šīs personas labumam, nav izsecināma arī no Rezolūcijas 1390 (2002) teksta un mērķa, atbilstoši kurai paredzēto rezolūcijas sankciju regulējumu var piemērot tikai attiecībā uz tām personām, kuras ir iekļautas Sankciju komitejas izstrādātajā sarakstā.

52. Tāpat Igaunijas valdība norāda, ka valsts krimināltiesības ir piemērojamas attiecībā uz tādu trešo personu, kura ir pārkāpusi regulas noteikumus un attiecīgi tādējādi ar sarakstā iekļautās personas palīdzību piedalās teroristiskās darbībās, un tādā gadījumā ir jāizsaka priekšlikums arī šai personai piemērot regulā paredzēto sankciju regulējumu.

53. Katrā ziņā nobeigumā Igaunijas valdība norāda, ka, pat ja, pamatojoties uz regulējumu, var ierobežot trešām personām pieeju saviem līdzekļiem, ar *Treasury* noteiktajiem atļaujas izsniegšanas noteikumiem tiek radīta nepamatota iejaukšanās apelācijas sūdzības iesniedzēju privātajā dzīvē, kas ne tikai nav pamatojama ar iespējamo bīstamību, ko var radīt trešo personu rīcība (faktiski nevar izdarīt pamatotu pieņēmumu, ka terorisma darbības varētu finansēt, izmantojot sociālā nodrošinājuma pabalstu, kura apmērs ar grūtībām ļauj nodrošināt ģimenes pamatvajadzības), bet arī ir nesamērīga, jo no tās var izvairīties, piemērojot alternatīvas, kas

mazākā mērā ietekmē apelācijas sūdzības iesniedzēju pamattiesības.

54. Komisija uzskata, ka pabalstu piešķiršanai apelācijas sūdzības iesniedzējām, kuras tos izmanto, lai laulātajam sniegtu taustāmu palīdzību, ir piemērojami regulas 2. pantā paredzētie aizliegumi un līdz ar to ir vajadzīga īpaša atļauja. Šādu secinājumu tā ir izdarījusi, pamatojoties uz regulas 2. panta un Rezolūcijas 1390 (2000), kā arī regulas 2.a pantā paredzētās izņēmumu sistēmas teksta analīzi.

55. Pēc Komisijas uzskatiem — Kopienu likumdevējs ir vēlējies regulas 2. pantā paredzētajiem tiesību noteikumiem piešķirt pēc iespējas plašāku piemērojamību, lai izveidotu izsmeļošu un radikālu finansu sankciju regulējumu. Tas izriet ne tikai no šī tiesību noteikuma teksta, bet arī no Tiesas judikatūras, kura spriedumā lietā *Möllendorf* [16] ir veikusi paplašinātu regulas 2. panta 3. punkta interpretāciju, kas, pēc Komisijas uzskatiem, principā būtu attiecināma arī uz regulas 2. panta 2. punktu.

16 — Iepriekš 11. zemsvītras piezīmē minētais spriedums, 50. un 51. punkts.

56. Lai interpretētu regulu, ir jāņem vērā Rezolūcija 1390 (2002), kura, cenšoties sasniegt vispārējās intereses mērķi cīnīties pret terorismu un saglabāt mieru un starptautisko drošību, ir izstrādāta, izmantojot īpaši plašus terminus, un tās mērķis ir novērst jebkādu ekonomisko atbalstu sarakstā iekļautajām personām. Komisija uzsver, ka regulā vai rezolūcijā nav jebkādas norādes uz dalībvalstu pienākumu pirms attiecīgi paredzēto aizliegumu īstenošanas pārbaudīt, vai ir reāls risks, ka līdzekļi vai saimnieciskie resursi tiks izmantoti terorisma mērķiem; tādējādi varētu rasties bīstamība, ka tiks apieti noteiktie ierobežojošie pasākumi un varētu rasties vairākas būtiskas grūtības veikt izvērtējumu un īstenošanu.

57. Izņēmumu sistēmas, kam ir humānās palīdzības raksturs un kas tostarp attiecas uz līdzekļiem un saimnieciskiem resursiem, kuri ir "nepieciešami, lai segtu pamatizdevumus", pieņemšana ar 2.a pantu skaidri norāda, ka uz izmitināšanas, pārtikas un citas pirmās nepieciešamības preču nodrošināšanu, ko sarakstā iekļautajai personai sniedz tās laulātais, principā ir attiecināmi regulas 2. pantā paredzētie aizliegumi, kuras dēļ to var atļaut, pamatojoties uz īpašiem 2.a pantā norādītiem noteikumiem un ievērojot īpaši paredzētu procedūru. Komisija atzīst, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas nav iekļautas sarakstā, bet tāpat norāda, ka saskaņā ar Tiesas

judikatūru ekonomiska rakstura ierobežojošie pasākumi sava rakstura dēļ var radīt kaitējošas sekas trešām personām, bet tie tomēr ir pamatoti sasniedzamo mērķu būtiskuma dēļ.

V — Juridiskā analīze

A — *Par prejudiciālo jautājumu*

58. Komisija uzskata, ka iesniedzējtiesai saistībā ar šo lietu ir jāpārbauda, vai konkrētie atļaujas regulējuma nosacījumi, kurš tika pieņemts, īstenojot 2.a pantu, nesamērīgi nepārkāpj apelācijas sūdzības iesniedzēju pamattiesības.

1) Ievada apsvērumi

60. Ar šo prejudiciālo jautājumu *House of Lords* būtībā jautā Tiesai, vai Regulas Nr. 881/2002 2. panta 2. punkts ir attiecināms uz sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstiem, ko piešķir minētās regulas pielikumā iekļautās personas laulātajam, tikai tādēļ, ka abi laulātie dzīvo kopā un attiecīgie pabalsti tiek vai varētu tikt daļēji izmantoti šādas personas labumam.

59. Tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējām piešķirtās pabalstu izmaksas tiek *ex ante* rūpīgi aprēķinātas, lai tādā veidā tiktu nodrošināts minimālais izdzīvošanai vajadzīgais, Komisija nobeigumā jautā, vai tāpat *ex post* ir jānodrošina, lai šīs naudas summas netiek izmantotas citiem mērķiem. Pēc tās uzskatiem — mazāk apgrūtinošu mehānismu varētu izmantot, ja tiktu paredzēts, ka dalībvalstīm skrupulozi ir jāpilda regulas 8. pantā noteiktie pienākumi informēt. Turklāt Komisija norāda, ka nešķiet, ka Apvienotajā Karalistē atļauja tiek pieprasīta attiecībā uz iespējamo apelācijas sūdzības iesniedzēju darba algu, bet atbilstoši loģikai regulā paredzēto aizliegumu piemērošanas nolūkā nav nozīmes tam, kāda ir līdzekļu izcelsme.

61. Līdz ar to Tiesai uzdotā jautājuma mērķis ir noskaidrot, vai, kā to iesaka *Treasury*, piešķirot pabalstus apelācijas sūdzības iesniedzējām, kuras tos izmantos saskaņā ar to mērķi, tostarp sniegt savam laulātajam taustāmu palīdzību, Apvienotās Karalistes kompetentās iestādes tieši vai netieši līdzekļus padara pieejamus sarakstā iekļautajai personai vai arī padara tos pieejamus tās labumam, tādējādi pārkāpjot regulas 2. pantā minētos aizliegumus, vai arī, kā to apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas pamata lietā un kā to,

šķiet, uzskata arī iesniedzējtiesa, attiecīgajiem pārskaitījumiem nav piemērojams šis pants.

62. Pirms uzsākt tā izskatīšanu pēc būtības, ir jāizdara īsi paskaidrojumi attiecībā uz šī tiesību noteikuma piemērošanu un sekām, kuras tā piemērošanas dēļ varētu rasties attiecībā uz personām, kuras nav minētas regulas pielikumā ietvertajā sarakstā.

63. Šajā sakarā, pirmkārt, jānorāda, ka, īstenojot Drošības padomes rezolūcijā paredzētos pasākumus, Kopiena kā instrumentu nolēma izmantot regulu, kurai, papildus tam, ka tā ir vienveidīgi piemērojama visām Kopienas teritorijā esošām personām un organizācijām, ir tieša iedarbība. Paredzot aizliegumu līdzekļus vai saimnieciskos resursus tieši vai netieši padarīt pieejamus sarakstā minētajām personām un izmantot vai nodot tos iepriekš minēto personu labumam, ar Regulas Nr. 881/2002 2. pantu tiek uzlikti pienākumi katrai personai, kura atrodas tādos apstākļos, kuru dēļ varētu rasties šādas darbības. Līdz ar to attiecībā uz šo gadījumu, pieņemot, ka ir izpildīti priekšnosacījumi tā piemērošanai, šāda aizlieguma ievērošana uzliek pienākumus gan struktūrām, kuras apelācijas sūdzības iesniedzējām piešķir attiecīgos pabalstus, gan apelācijas sūdzības iesniedzējām.

64. Turklāt jānorāda, ka spriedumā lietā *Bosphorus*[17] Tiesa, no vienas puses, atzina, ka to mērķu nozīme, kurus paredzēts sasniegt, veicot sankciju pasākumu, lai īstenotu Drošības padomes saistošās rezolūcijas[18], var attaisnot "negatīvas, pat būtiskas sekas", "radot kaitējumu personām, kas nekādi nav atbildīgas par situāciju, kuras rezultātā tika veikts pats šis pasākums"[19], un, no otras puses, tā atgādināja, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pamattiesības, uz kurām prasītāji norādīja lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, "nav absolūtas un to īstenošana var tikt ierobežota, ja to attaisno vispārējo interešu mērķis, ko cenšas sasniegt Kopiena"[20]. Tāpat jānorāda, ka, lai gan turpmākajā Tiesas judikatūrā, sākot ar spriedumu apvienotajās lietās *Kadi*[21], ir raksturīga daudz lielāka uzmanības pievēršana pamattiesībām, ar šo judikatūru tomēr netiek apstrīdēts princips, saskaņā ar kuru regula, ar kuru ir paredzēta sankciju pasākumu piemērošana — tādu kā spriedumā lietā *Bosphorus* un šajā tiesvedībā — var radīt negatīvas sekas personām, kuras nav tās personas, pret kurām ir vērstas noteiktās sankcijas.

17 — Minēts iepriekš 15. zemsvītras piezīmē.

18 — Šajā gadījumā Padomes 1993. gada 26. aprīļa Regula (EEK) Nr. 990/93 par tirdzniecību starp Eiropas Ekonomikas Kopienu un Dienvidslāvijas Federatīvo Republiku (Serbiju un Melnkalni) (OV L 102, 14. lpp.).

19 — Skat. iepriekš minēto spriedumu lietā [*Bosphorus*], 22. un 23. punkts.

20 — Skat. iepriekš 15. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosphorus*, 21. punkts un tajā minētā judikatūra.

21 — Minēts iepriekš 13. zemsvītras piezīmē. Skat. nesen pasludināto 2009. gada 3. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-399/06 P un C-403/06 P *Hassan*/Padome un Komisija (Krājums, I-11393. lpp.).

65. Līdz ar to, pat ja apelācijas sūdzības iesniedzējas pamata lietā nav regulas pielikumā iekļautajā sarakstā minēto personu skaitā un attiecībā uz tām nav paplašināti piemērojams pieņēmums par bīstamību, kas ir saistīta ar sarakstā minētajām personām, tikai tādēļ, ka viņas ir laulātās un dzīvo kopā ar personām, kuru vārdi ir iekļauti minētajā sarakstā, tik un tā viņām var rasties kaitējums regulas 2. pantā minēto aizliegumu piemērošanas dēļ.

66. Visbeidzot, jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pamattiesību ierobežojumi ir attaisnojami ar sabiedrības interesēm, kas izriet no cīņas pret starptautisko terorismu, un līdz ar to tos, ņemot vērā sasniedzamo mērķi, nevar uzskatīt par nesamērīgu un nepieņemamu traucējumu, kas apdraud tādējādi garantēto tiesību būtību[22].

67. Līdz ar to, ja secinātu, ka pastāv objektīvi priekšnosacījumi regulas 2. pantā paredzēto aizliegumu piemērošanai attiecībā uz minētajiem pabalstiem un ka to piešķiršanai ir jāsaņem atļauja saskaņā ar 2.a pantu, šādas kompetento Apvienotās Karalistes iestāžu atļaujas izsniegšanas nosacījumiem ir jābūt saderīgiem ar iepriekš minēto samērīguma principu. Jāņem vērā ne tikai apelācijas sūdzības iesniedzēju tiesības uz viņu īpašuma aizsardzību, bet arī viņu tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi[23].

68. Es tomēr neiedziļināšos šajā jautājumā, jo šajā tiesvedībā Tiesai netiek lūgts lemt par iespējamo šā principa pārkāpumu.

2) Par Regulas Nr. 881/2002 2. panta 2. punktā paredzētā aizlieguma piemērojamību

69. Lai veiktu regulas 2. panta 2. punkta analīzi, ir jānoskaidro tajā paredzētā aizlieguma piemērojamība, lai noteiktu, vai šis aizliegums ir piemērojams tādos apstākļos kā pamata lietā.

22 — Skat. iepriekš 13. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Kadi*, 354. un nākamie punkti.

23 — Attiecībā uz šīm tiesībām skat. it īpaši 2006. gada 27. jūnija spriedumu lietā C-540/03 Parlaments/Padome (Krājums, I-5769. lpp.), 2002. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-60/00 *Carpenter* (*Recueil*, I-6279. lpp.) un 2003. gada 23. septembra spriedumu lietā C-109/01 *Akrich* (*Recueil*, I-9607. lpp.).

70. Šajā sakarā, pirmkārt, jānorāda, ka šajā lietā strīds nav par to, vai apelācijas sūdzības iesniedzējām piešķirtos pabalstus var uzskatīt par "līdzekļiem"; citiem vārdiem sakot, vai iestādes, piešķirot apelācijas sūdzības iesniedzējām naudas summas sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstu veidā, nodod to rīcībā līdzekļus regulas 1. panta 1. punkta nozīmē, nevis "saimnieciskos resursus" nākamā 2. punkta nozīmē.

71. To pasakot, jānorāda, ka saskaņā ar lietas materiāliem šajā lietā attiecīgās summas tika pārskaitītas uz apelācijas sūdzības iesniedzēju vārda reģistrētu kārtējo norēķinu kontu vai arī uz kontu, ko to vārdā un labā turēja *Treasury*. Šis apstāklis liek izslēgt, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas, izmantojot pabalstu izmaksas, *tieši* nodeva šos līdzekļus laulātajam, kas ir minēts regulas I pielikumā ietvertajā sarakstā.

72. Tāpat nešķiet, ka attiecīgās iestādes, pārskaitot apelācijas sūdzības iesniedzējām attiecīgos pabalstus, kā arī nepastāvot norādēm, kas ļautu kaut vai pieļaut, ka viņas attiecīgās naudas summas pilnībā vai daļēji atvēlēs savam laulātajam, *netieši* nodod līdzekļus sarakstā minētai personai. Faktiski šīs naudas summas tiek piešķirtas apelācijas sūdzības iesniedzējām un tās nevarētu nonākt attiecīgo laulāto rīcībā, izņemot, ja tās tiem piešķirtu pašas apelācijas sūdzības iesniedzējas. Tomēr dažādās valsts tiesas instancēs, tostarp *a quo* tiesvedībā, nevienā brīdī netika apstrīdēts, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas nav šādi rīkojušās. Turklāt neapšaubāmi jānorāda, ka šāda pieeja iekļautu pieņēmumu, ka nav ievērots regulas 2. panta 2. punktā paredzētais aizliegums padarīt tieši pieejamus līdzekļus sarakstā minētajai personai un ka, tā kā nav saņemta atļauja šīs regulas 2.a panta izpratnē, apelācijas sūdzības iesniedzējas pakļautu sevi sankcijām, kuras ir paredzētas valsts tiesiskajā regulējumā, ar kuru tiek veikta transpozīcija.

73. Būtībā *Treasury* vajadzību pabalstu apelācijas sūdzības iesniedzējām piešķiršanai piemērot atļauju izvirzīja ne tāpēc, ka vairāk vai mazāk vienmēr pastāv attālināta iespēja, ka attiecīgās naudas summas viņas padarīs pieejamas laulātajiem, bet gan tādēļ, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas šīs summas izmanto, lai segtu savas ģimenes izdevumus, tostarp arī laulātā. Pēc *Treasury* uzskatiem (kam piekrita arī pirmās un apelācijas instances valsts tiesa), lai arī iestādes, piešķirot apelācijas sūdzības iesniedzējām pabalstus, nepadara pieejamus (tieši vai netieši) līdzekļus šo personu laulātajiem, tās tomēr padara līdzekļus *pieejamus* to *labumam* regulas 2. panta 2. punkta izpratnē.

74. Līdz ar to šaubas saistībā ar interpretāciju attiecas uz regulas 2. panta 2. punktā paredzētā aizlieguma "padarīt pieejamus līdzekļus [sarakstā minēto personu] labumam" piemērojamību. Līdz ar to, lai varētu atbildēt iesniedzējtiesai, ir jāpārliecinās, vai aizliegums, kā pamata lietā to apgalvo atbildētāja, ir saprotams plašā nozīmē, proti, ka tas attiecas uz katru naudas summu, kuru varētu iegūt sarakstā minētā persona, vai arī tas ir jālasa šauri, kā to piedāvā apelācijas sūdzības iesniedzējas un iesniedzējtiesa.

75. Šajā sakarā, manuprāt, pirmkārt, ir jānorāda, ka pretējo interpretācijas teoriju, uz kurām norāda iesniedzējtiesa un lietas dalībnieki šajā lietā, kā arī uz kurām tika norādīts šajā tiesvedībā, pamatā ir šī tiesību noteikuma angļu valodas redakcija, saskaņā ar kuru "*no funds shall be made available, directly or indirectly, to, or for the benefit of, a natural or legal person, group or entity designated by the Sanctions Committee and listed in Annex I*".

76. Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru Kopienu tiesību normas ir interpretējamas un piemērojamas vienveidīgi, ņemot vērā visu Kopienu oficiālo valodu redakcijas[24]; Kopienu tiesību normas formulējums vienā no valodu redakcijām nevar būt šīs normas vienīgais interpretācijas pamats vai tam šajā sakarā nevar piešķirt prioritāru nozīmi salīdzinājumā ar citām valodu redakcijām. Šāda pieeja nebūtu saderīga ar Kopienu tiesību vienveidīgas piemērošanas prasību[25].

77. Tomēr regulas 2. panta 2. punkta gramatiskā interpretācija ir neskaidra, jo šis tiesību noteikums dažādās valodu redakcijās ir formulēts atšķirīgi.

78. Apvienotā Karaliste uzskata, ka tās piedāvāto plašo interpretāciju, saskaņā ar kuru regula ir piemērojama palīdzībai, kas taustāmā veidā tiek sniegta sarakstā minētajai personai, var pamatot ar atšķirību, kas regulas 2. panta 2. punktā ir norādīta starp "*made available to*" ("pieejamus [..] personai") un

24 — 1967. gada 5. decembra spriedums lietā 19/67 *Van Der Vecht* (*Recueil*, 445. lpp.), 1969. gada 12. novembra spriedums lietā 29/69 *Stauder* (*Recueil*, 419. lpp., 3. un 4. punkts), 1979. gada 12. jūlija spriedums lietā 9/79 *Koschniske* (*Recueil*, 2717. lpp., 6. punkts), 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 283/81 *CILFIT* (*Recueil*, 3415. lpp., 18. punkts), 1990. gada 27. marta spriedums lietā C-372/88 *Cricket St Thomas* (*Recueil*, I-1345. lpp., 19. punkts) un 2008. gada 3. aprīļa spriedums lietā C-187/07 *Endendijk* (Krājums, I-2115. lpp., 22. punkts).

25 — Skat. 1998. gada 12. novembra spriedumu lietā C-149/97 *Institute of the Motor Industry* (*Recueil*, I-7053. lpp., 16. punkts) un iepriekš 24. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Endendijk*, 23. punkts.

"*made available for the benefit of*" ("pieejamus [..] labumam")[26]. Pēc šīs valdības uzskatiem, lai jēdziens "*for the benefit of*" nezaudētu savu nozīmi, to nevar uzskatīt par neko citu kā tikai tādu, kas ir piemērojams tādā gadījumā, kāds tas ir šajā lietā, kurā netiek padarīti pieejami līdzekļi ("*made available to*") sarakstā minētajām personām, bet gan tās tomēr gūst labumu no palīdzības taustāmā veidā.

79. Šāda interpretācija tāpat ir secināma no citām valodu redakcijām (piemēram, holandiešu, zviedru, somu, ungāru valodu redakcijas), kurās līdzīgi kā angļu valodas redakcijā darbības vārds "padarīt pieejamus" ir izmantots, lai noteiktu aizliegumu līdzekļus padarīt pieejamus "attiecībā uz" sarakstā iekļautām personām, kā arī "iepriekš minēto labumam". Tā kā gandrīz no visām valodu redakcijām diezgan skaidri izriet, ka apstākļa vārdi "tieši vai netieši" attiecas gan uz padarīt pieejamus "attiecībā uz", gan padarīt pieejamus "labumam" sarakstā minētajām personām, tiesību norma tādējādi paredz aizliegumu līdzekļus (tieši vai netieši) padarīt pieejamus "attiecībā uz" tādām personām vai arī "iepriekš minēto [to] labumam" (tieši vai netieši).

80. Līdz ar to pabalsti, kurus apelācijas sūdzības iesniedzējām piešķir attiecīgās iestādes, ir uzskatāmi par *netiešu* līdzekļu nodošanu šo personu laulāto *labumam*.

81. Šķiet, ka Apvienotās Karalistes tēzi atbalsta regulas 2. panta 2. punkta analīze romāņu valodu redakcijās, kurās ir izmantota atšķirīga frāze, lai atveidotu jēdzienu "*made available for the benefit of*", un tiek aizliegts nevis "līdzekļus padarīt pieejamus iepriekš minēto personu labumam" [*mettere fondi a disposizione a vantaggio di*], bet gan "izmantot" [*utilizzare*] līdzekļus "minēto labumam" [*a loro vantaggio*][27]. Tādējādi šķiet, ka tiesību noteikumā paredzētā aizlieguma piemērojamība ir plaši piemērojama ārpus vienkāršas līdzekļu *pieejamības* sniegšanas sarakstā minētajai personai un tā tāpat iekļauj arī jebkāda veida šo līdzekļu izmantošanu, kuras dēļ attiecīgā persona varētu gūt labumu. Tomēr visās iepriekš minētajās valodu redakcijās, kurās apstākļa vārdi "tieši vai netieši" skaidri attiecas uz aizliegumu "līdzekļus padarīt pieejamus" sarakstā minētajām personām, to pašu nevar teikt par aizliegumu "[izmantot] iepriekš minēto personu labumam". Līdz ar to šķiet, ka saskaņā ar šīm valodu redakcijām aizliegumu nevar paplašināti piemērot apelācijas sūdzības iesniedzējām piešķirtajiem apstrīdētajiem pabalstiem, jo to nevar uzskatīt par līdzekļu "netiešu izmantošanu" sarakstā minēto personu labumam.

26 — Izcēlums mans.

27 — Franču valodā "*utilisé au bénéfice*"; spāņu valodā "*utilizar en beneficio*"; portugāļu valodā "*utilizados em benefício*"; rumāņu valodā "*utilizat în beneficiul*".

82. Vēl sarežģītāku regulas 2. panta 2. punkta gramatisko interpretāciju padara apstāklis, ka citās regulas valodu redakcijās, kurās, lai gan ir atveidots īpašais termins "made available for the benefit of", darbības vārds "izmantot" [*utilizare*] tiek interpretēts kādā citā veidā. Piemēram, saskaņā ar itāļu valodas redakciju līdzekļus ir aizliegts "piešķirt" [*stanziare*] sarakstā iekļautajām personām. Šis termins, kas pats par sevi nozīmē "ar noteiktu mērķi nodot citam kādu naudas summu", liek secināt, ka šajos lietas apstākļos ar tiesību noteikumu aizliegtā darbība — neatkarīgi no tā, vai apstākļa vārdi "tieši un netieši" attiecas gan uz darbības vārdu "padarīt pieejamus" [*mettere a disposizione di*], gan arī uz darbības vārdu "pieejamus [..] labumam" [*stanziare a vantaggio di*], — īstenojas ar pabalstu piešķiršanu apelācijas sūdzības iesniedzējām (kuras tos izmantos viņu laulāto labumam). Savukārt vācu valodas redakcijā ar attiecīgo tiesību noteikumu vispārējā veidā aizliedz situāciju, kurā no līdzekļiem varētu "gūt labumu" ("*zugute kommen*") sarakstā minētā persona, un, pamatojoties uz to, nevar secināt — bet arī ne noliegt —, ka apstākļa vārdi "tieši vai netieši" attiecas uz šo darbības vārdu, tādējādi saglabājot iespēju interpretēt, ka regulas 2. panta 2. punkts nav piemērojams tādā gadījumā, kāds tas ir šajā lietā, kurā no attiecīgajiem līdzekļiem sarakstā iekļautā persona netieši "gūst labumu".

83. Norādīto nozīmīgo atšķirību, kuras ir regulas valodu redakcijās un kuru rezultātā rodas vairākas iespējamas interpretācijas, dēļ, uzskatu, ka regulas 2. panta gramatiskās interpretācijas dēļ netiek iegūti noteicoši elementi, kas vajadzīgi, lai varētu noteikt precīzu tajā paredzēto aizliegumu piemērojamību, un līdz ar to šis tiesību noteikums ir jāizskata, ņemot vērā tiesību ar instrumentu, kurā tas ir iekļauts, sasniedzamos mērķus[28].

84. It īpaši tādēļ, ka regula tika pieņemta, īstenojot Drošības padomes rezolūciju, ir jāņem vērā arī šīs rezolūcijas teksts un mērķi[29].

85. Saskaņā ar Rezolūcijas 1390 (2002) 2. punkta a) apakšpunktu ir aizliegts tieši vai netieši padarīt pieejamus "līdzekļus, finanšu īpašumus vai saimnieciskos resursus" to "personu labumam", kuras ir iekļautas iepriekš

28 — Šajā ziņā skat. 1977. gada 27. oktobra spriedumu lietā 30/77 *Bouchereau* (*Recueil*, 1999. lpp., 14. punkts), 1983. gada 17. novembra spriedumu lietā 292/82 *Merck* (*Recueil*, 3781. lpp., 12. punkts), 1985. gada 28. marta spriedumu lietā 100/84 Komisija/Apvienotā Karaliste (*Recueil*, 1169. lpp., 17. punkts), iepriekš 24. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Cricket St Thomas*, 18. un 19. punkts; 1991. gada 17. oktobra spriedumu lietā C-100/90 Komisija/Dānija (*Recueil*, I-5089. lpp., 8. punkts), 1995. gada 17. oktobra spriedumu lietā C-83/94 *Leifer* u.c. (*Recueil*, I-3231. lpp., 22. punkts) un iepriekš 24. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Endendijk*, 23. punkts.

29 — Skat. iepriekš 15. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosphorus*, 13. un 14. punkts; iepriekš 11. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Möllendorf*, 68. punkts, un iepriekš 13. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Kadi*, 297. punkts.

3. punktā minētajā sarakstā[30]. Līdz ar to ar šādu īpaši plaši formulētu aizliegumu ir paredzēts liegt jebkādu līdzekļu, darbību vai saimniecisko resursu pieejamību *iepriekš* 3. punktā paredzētajā sarakstā iekļautajām personām, lai tādējādi liegtu tām gūt labumu[31].

86. Ņemot vērā cīņas pret starptautisko terorismu mērķus, kurus cenšas sasniegt ar minēto rezolūciju, šis aizliegums tomēr ir jāizprot kā funkcionāls aizliegums, ar kuru cenšas liegt attiecīgajā sarakstā minētajām personām izmantot līdzekļus un saimnieciskos resursus *terorisma mērķiem*. Šāda izpratne — papildus tam, ka to apstiprina rezolūcijas 2. punkta a) apakšpunkta franču valodas redakcija, saskaņā ar kuru aizliegums līdzekļus padarīt pieejamus sarakstā iekļauto personu "labumam" ir vērsts uz to, lai tiktu liegta iespēja šīm personām izmanot šādus līdzekļus "*pour les fins qu'ils poursuivent*" ["mērķiem, kurus tie cenšas sasniegt"], — Drošības padomes 2008. gada 30. jūnija Rezolūcijā 1822 (2008), kurā pēc 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem aizliegumiem, kas ir paredzēti Rezolūcijas 1390 (2002) 2. punkta a) apakšpunktā, ir īpaši norādīts, ka attiecīgie aizliegumi ir piemērojami "attiecībā uz jebkāda veida saimnieciskiem resursiem un finanšu aktīviem [..], *kas tiek izmantoti* Al Qaeda, *Osama bin Ladena un* Taliban *uzturēšanai*"[32].

87. Līdz ar to no regulas 2. panta 2. punkta interpretācijas, kurā ir ņemti vērā Rezolūcijas 1390 (2002) mērķi, izriet, ka papildus tajā izmantotajai terminoloģijai dažādās valodu redakcijās, šī tiesību noteikuma mērķis ir regulēt dažādus veidus, kā sarakstā minētās personas varētu iegūt līdzekļus, lai iespējami plašāk būtu piemērojams aizliegums šīm personām tieši vai netieši savā rīcībā iegūt varu saņemt attiecīgos līdzekļus un tādējādi izvairīties no to izmantošanas terorisma mērķiem. Turklāt Tiesa ir taisījusi šādu spriedumu apvienotajās lietās *Kadi* [33], kurā tā apstiprināja, ka "Regulas Nr. 881/2002 mērķis ir cīņa pret starptautisko terorismu, it īpaši tam liedzot izmantot savus finanšu aktīvus, iesaldējot personu vai organizāciju, par kurām ir aizdomas, ka tās ir iesaistītas ar terorismu saistītās darbībās, līdzekļus un saimnieciskos resursus".

88. Manuprāt, nav pareizi, kā to apgalvo *Treasury*, atzīt, ka, rezolūcijas (un regulas) mērķis ir atņemt jebkāda veida ekonomisku atbalstu regulas I pielikumā iekļautā sarakstā minētajām personām. Pat ja šajos tiesību aktos paredzētie aizliegumi ir formulēti plašos terminos, tie ir piemērojami tikai

30 — Angļu valodā "*made available [..] for such person's benefit*"; spāņu valodā "*pongan [..] a disposición de esas personas*"; franču valodā "*rendus disponibles [..] pour les fins qu'ils poursuivent*".

31 — Skat. iepriekš 14. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Möllendorf*, 56. punkts.

32 — Rezolūcijas 4. punkts, izcēlums mans.

33 — Iepriekš 13. zemsvītras piezīmē minētais spriedums, 169. punkts.

tiktāl, ciktāl ar tiem attiecīgajām personām tiek liegta iespēja izmantot savus līdzekļus un saimnieciskos resursus terorisma mērķiem, kā arī tieši vai netieši no trešām personām iegūt līdzekļus un saimnieciskos resursus, lai tos izmantotu šādiem mērķiem.

89. Līdz ar to atbalstu šaubas, kuras radās iesniedzējtiesai, kas jautā, vai patiešām ir iespējams regulas 2. panta 2. punktā paredzēto jēdzienu "padarīt pieejamu" interpretēt tādā veidā, ka tas ir attiecināms uz tiem *trešo personu* līdzekļiem, kas ir paredzēti, lai ar tiem tiktu nodrošināti sarakstā minētās personas pamatizdevumi. Faktiski ir grūti ieraudzīt, kā ģimenes vienības vajadzību nodrošināšanai paredzēto pabalstu piešķiršana, kas šim mērķim patiešām tiek izmantoti tādā veidā, ka ar tiem sarakstā minētā persona var gūt tikai taustāmu palīdzību, varētu radīt risku, ka līdzekļi tiek izmantoti terorisma darbību nolūkos. Tas tā it īpaši ir šīs lietas konkrētajos apstākļos, kuros apelācijas sūdzības iesniedzējām tiek piešķirta nenozīmīga naudas summa, kuru rūpīgi aprēķina tādā *ex ante* veidā, kas dod iespēju iegūt tikai pašu vajadzīgāko ģimenes izdzīvošanai.

90. Iepriekš minēto apsvērumu dēļ mani nepārliecina Apvienotās Karalistes tiesas sēdē izvirzītā tēze[34] — kuras kļūda, manuprāt, ir pārmērīgais formālisms. Protams, kā to apgalvo šī valdība, attiecīgie pabalsti — kas tika piešķirti, lai no tiem gūtu labumu regulas I pielikumā iekļautajā sarakstā minētās personas ģimene, un kas tiek noteikti atkarībā no visas attiecīgās ģimenes vienības vajadzībām — sava *rakstura* dēļ un neatkarīgi no to konkrētā izlietojuma ir paredzēti attiecīgās personas labumam. Tomēr tāpat ir jāatzīst, ka minēto pabalstu *funkcija neatkarīgi no attiecīgo naudas summu izlietojuma* ir sniegt atbalstu ģimenei, kam tie tiek piešķirti tikai kā pasākumi, kuri vajadzīgi, lai uzturētu tās locekļus, un kuru apmērs tiek aprēķināts atkarībā no šīs funkcijas. Citiem vārdiem sakot, labums, ko ir paredzēts sniegt ar šiem pabalstiem — no kuriem gūst labumu apelācijas sūdzības iesniedzēju laulātie pamata lietā — personām, kurām uz to ir tiesības, nenokļūst ārpus iztikas līdzekļu, kas ir paredzēti apelācijas sūdzības iesniedzējām un viņu ģimenei, nodrošināšanas. Tomēr tādos apstākļos kā šajā lietā, kad nevar uzskatīt, ka attiecīgās naudas summas nonāk minētās personas rīcībā, ņemot vērā regulas un rezolūciju, ar kurām paredzēts to īstenot, mērķi cīnīties ar starptautisko terorismu, nevar liegt attiecīgajai personai tās finanšu aktīvus un uzskatīt, ka regulas 2. panta 2. punkts ir attiecināms uz sarakstā minētās personas ģimenei izsniegto pabalstu. Turklāt šis secinājums ir saderīgs ar vajadzību ievērot apelācijas sūdzības iesniedzēju tiesības uz to ģimenes dzīves aizsardzību.

34 — Skat. iepriekš 44. punktu.

91. Papildus līdz šim norādītajam jāpiebilst, ka Apvienotās Karalistes un Komisijas piedāvātā regulas 2. panta 2. punktā ietvertā jēdziena "iepriekš minēto labumam" interpretācijas — saskaņā ar kuru vienmēr, kad tiek piešķirti sociālā nodrošinājuma un sociālās palīdzības pabalsti sarakstā minēto personu laulātajam, ir jāsaņem atļauja, jo šie līdzekļi tiek vai varētu tikt izmantoti taustāmas palīdzības sniegšanai sarakstā minētajai personai, — dēļ rodas risks, ka regula tiks piemērota gandrīz neierobežotā veidā; tādējādi tā pretēji loģikai tiktu piemērota ne tikai jebkuram naudas summas pārskaitījumam, kas tiek veikts sarakstā minētās personas laulātā labā (piemēram, darba algai, labsirdības žestam), bet arī jebkurai situācijai, kurā attiecīgā persona netieši gūst labumu no vairāk vai mazāk tiešu saikņu esamības ar kādu trešo personu, kura nav iekļauta sarakstā un ar kuru minētā persona dzīvo kopdzīvē (ne tikai ar laulāto, bet arī ar citiem ģimenes locekļiem), vai arī ar personu, ar kuru tai ir īpašas radnieciskas saiknes vai draudzīgas attiecības, vai arī pat ekonomiska rakstura saiknes.

92. Līdz ar to, ņemot vērā minētos apsvērumus, manuprāt, Apvienotās Karalistes piešķirtos sociālā nodrošinājuma un sociālās palīdzības pabalstus apelācijas sūdzības iesniedzējām nevar uzskatīt par *līdzekļu* nodošanu sarakstā minēto personu labumam regulas 2. panta 2. punkta izpratnē.

93. Tāpat, manuprāt, apelācijas sūdzības iesniedzēju veikto preču un pakalpojumu sniegšanu taustāmā veidā savam laulātajam nevar uzskatīt par *saimnieciskiem resursiem* regulas 1. panta 2. punkta izpratnē un līdz ar to uzskatīt, ka attiecīgās iestādes, piešķirot līdzekļus apelācijas sūdzības iesniedzējām, netieši padara sarakstā minētai personai pieejamus saimnieciskos resursus vai arī padara tos pieejamus iepriekš minēto personu labumam, tādējādi pārkāpjot regulas 2. panta 3. punktā noteiktos aizliegumus.

94. Regulas izpratnē ar saimnieciskajiem resursiem tiek saprasta "jebkāda veida taustāma un netaustāma kustamā vai nekustamā īpašuma, kas nav līdzekļi, bet kurus varētu izmantot arī kā tādus, lai iegūtu līdzekļus, preces vai pakalpojumus, pieejamība" (1. panta 2. punkts). Atbilstoši šai definīcijai regulas 2. panta 3. punktā ir paredzēts aizliegums saimnieciskos resursus padarīt tieši vai netieši pieejamus sarakstā iekļautajai personai vai arī padarīt tos pieejamus iepriekš minētās personas labumam un īpaši ir norādīts, ka šī aizlieguma piemērošanas nosacījums ir tas, ka šādu darbību dēļ sarakstā iekļautā persona var "iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus".

95. Ņemot vērā ar regulu paredzēto aizliegumu mērķus, proti, kā uz to tika iepriekš

norādīts, cīnīties ar starptautisko terorismu, veicot dažādu finanšu līdzekļu kontroli, šī nosacījuma *ratio* ir skaidrs — ja no "jebkāda veida taustāma un netaustāma kustamā vai nekustamā īpašuma" nebūtu iespējams iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus, sarakstā iekļautās personas rīcībā nebūtu nekā tāda, kas varētu tikt izmantots terorisma mērķiem, un līdz ar to šāds īpašums nebūtu uzskatāms par saimniecisko resursu regulas izpratnē[35].

96. Patiešām, Tiesa attiecīgā tiesību noteikuma piemērojamību minētajā spriedumā lietā *Möllendorf* ir interpretējusi īpaši plaši[36], kā uz to tika norādīts atsevišķos šajā tiesvedībā iesniegtajos apsvērumos, tomēr attiecīgajā gadījumā varēja uzskatīt, ka lietas priekšmets "acīmredzami iekļaujas jēdziena "saimnieciskie resursi" definīcijā regulas 1. panta 2. punkta izpratnē", jo tas attiecās uz nekustamo īpašumu, kuru varēja izmantot, lai iegūtu līdzekļus, preces vai pakalpojumus. Savukārt šajā gadījumā jautājums ir saistīts ar iespēju izmantot pirmās vajadzības preces vai pakalpojumus, kurus apelācijas sūdzības iesniedzējas sniedz savam laulātajam, kā saimnieciskos resursus regulas nozīmē.

97. Tomēr, manuprāt, ir acīmredzami, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas, nodrošinot, ka tiek samaksāta īre par nekustamā īpašuma izmantošanu vai komunālie maksājumi, nenodod laulātajam saimnieciskos resursus, jo minētās personas šādu labumu nevar izmantot, lai iegūtu līdzekļus, preces vai pakalpojumus[37]. Attiecībā uz to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas iegādājas preces, kuras ir paredzētas to laulāto personiskai lietošanai, bet kas iespējami varētu tikt izmantotas ekonomiskā nozīmē, uzskatu, ka, ņemot vērā piešķirto naudas summu pieticīgo apmēru, kuras šajā gadījumā tiek piešķirtas pabalstu veidā un kuru apmērs ar grūtībām ļauj nodrošināt ģimenes pamatvajadzības, nav reālistiski izteikt pieņēmumu, ka sarakstā iekļautā persona šos līdzekļus varētu atkārtoti pārdot, lai iegūtu līdzekļus, preces vai pakalpojumus, ar kuriem finansēt terorisma darbības.

98. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējas, izlietojot naudas summas, kas paredzētas pirmās vajadzības preču vai pakalpojumu iegādei, no kurām labumu gūst arī laulātais, nedz padara pieejamus saimnieciskos resursus sarakstā minētajām personām, nedz arī padara tos pieejamus to labumam regulas norādītajā izpratnē, jo no šīs taustāmā veidā sniegtās palīdzības nav iespējams iegūt tādus līdzekļus, preces vai pakalpojumus, kas varētu tikt izmantoti teroristisko mērķu

35 — Šajā sakarā jānorāda, ka termins *genus*, kurā neietilpst tie "saimniecisko resursu" aktīvi, no kuriem nav iespējams iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus, patiešām ir sastopams regulā, bet ne Rezolūcijā 1390 (2002), kurā nav paredzēta šāda atšķirība, un turklāt atšķirībā no regulas tajā nav paredzēta jebkāda termina "saimnieciskie resursi" definīcija.

36 — Iepriekš 11. zemsvītras piezīmē minētais spriedums, 46. punkts.

37 — Skat. tāpat šajā sakarā "ES labāko praksi attiecībā uz finansiāli ierobežojošu pasākumu efektīvu ieviešanu" (2008. gada 21. aprīļa *Doc.* 8666/08, 45., 48. un 51. punkts).

sasniegšanai. Līdz ar to, piešķirot apelācijas sūdzības iesniedzējām naudas summas sociālā nodrošinājuma un sociālās palīdzības pabalstu veidā, kas pēc tam tiks izmantotas, lai ar tām nodrošinātu arī laulātā pamatvajadzības, kompetentās iestādes neveic saimniecisko resursu netiešu nodošanu sarakstā minētajām personām, kā arī nepadara tos pieejamus to labumam regulas 2. panta 3. punkta izpratnē.

99. Līdz ar to, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uzskatu, ka kompetentās iestādes, piešķirot apelācijas sūdzības iesniedzējām naudas summas sociālā nodrošinājuma un sociālās palīdzības pabalstu veidā, nav pārkāpušas regulā paredzētos aizliegumus.

100. Manuprāt, šim secinājumam nevar pretstatīt argumentu, ka tādas regulas 2. panta interpretācijas, saskaņā ar kuru attiecīgo pabalstu piešķiršanai nav piemērojams attiecīgais tiesību noteikums, dēļ 2.a pantā paredzētais noteikums par izņēmumu sistēmu varētu zaudēt savu nozīmi.

101. Šajā sakarā, pirmkārt, jānorāda, ka attiecīgais pants, kura 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts izņēmums, saskaņā ar kuru 2. pantā paredzētie aizliegumi var netikt piemēroti "pēc ieinteresētās fiziskās vai juridiskās personas lūguma", faktiski ir plaši formulēts, lai to personu starpā, kurām ir pienākums iegūt atļauju, iekļautu ne tikai sarakstā minēto personu, kura vēlas iegūt pieeju saviem iesaldētajiem īpašumiem, bet arī trešo personu, kura tieši vai netieši vēlas padarīt pieejamus līdzekļus un/vai saimnieciskos resursus sarakstā minētajai personai vai arī izmantot līdzekļus vai nodot saimnieciskos resursus sarakstā minētās personas labumam[38].

102. Tādējādi nav šaubu, ka regulas 2.a pantā paredzētā atļauju regulējuma mērķis ir izvairīties no līdzekļu vai neiesaldēto resursu vai resursu, kurus ir atļauts izmantot attiecīgā panta 1. punkta a) apakšpunktā uzskaitīto izdevumu segšanai, izmantošanas terorisma mērķiem. Manuprāt, atbilstīgi šim mērķim var uzskatīt, ka attiecīgais regulējums attiecas tikai uz tiem pārskaitījumiem, kuru dēļ sarakstā iekļautajai personai var kļūt *pieejami* līdzekļi un/vai saimnieciskie resursi un tā var lemt par to izmantojamību, lai segtu izdevumus, kas norādīti attiecīgajā tiesību noteikumā. Faktiski līdzekļu vai resursu neatbilstīgas izmantošanas risks rodas tādā gadījumā, ja šie līdzekļi vai resursi *tieši vai netieši* tiek darīti pieejami sarakstā minētajai personai, nevis tajā gadījumā, kad trešā

38 — Skat. tāpat ievirzes attiecībā uz prasītajām atkāpēm 2008. gada "ES labāko praksi attiecībā uz finansiāli ierobežojošu pasākumu efektīvu ieviešanu", saskaņā ar kuru "personai vai organizācijai, kas vēlas darīt pieejamus līdzekļus vai saimnieciskos resursus norādītajai personai vai organizācijai, jālūdz atļauja" (59. punkts).

persona tieši apņemas nodrošināt attiecīgos izdevumus.

103. Tomēr šajā gadījumā pabalsta veidā saņemto naudas summu pieejamība, kā arī spēja lemt par to izlietojumu, lai nodrošinātu mājsaimniecības izdevumus, *ir uzticēta trešai personai*. Turklāt jāatgādina, ka no tiesvedības valsts tiesā materiāliem izriet, ka netiek apstrīdēts fakts, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas saviem laulātajiem nav piešķirušas attiecīgās naudas summas.

104. Visbeidzot, manuprāt, nav pārliecinoša valsts pirmās un otrās instances tiesas nolēmumos ietvertā argumentācija, kuru Apvienotā Karaliste izvirzīja savos rakstveida apsvērumos, ka tāda regulas 2. panta 2. punkta interpretācija, atbilstoši kurai trešā persona var segt regulas I pielikumā iekļautajā sarakstā minētās personas pamatizdevumus, nozīmē, ka attiecīgā persona ir atbrīvota no pienākuma pašai segt attiecīgos izdevumus un tādējādi, izmantojot citus līdzekļus, iegūt tādus līdzekļus, kurus var izmantot terorisma mērķiem.

105. Rodas jautājums, kādā veidā sarakstā iekļautā persona varētu rast šādas turpmākas iespējas, ja tās līdzekļi un/vai saimnieciskie resursi ir iesaldēti regulas 1. panta nozīmē, kā arī, ņemot vērā 2. pantā attiecīgajai personai paredzētos ierobežojumus attiecībā uz līdzekļu un/vai saimniecisko resursu iegūšanu no trešām personām, ja nav īpašas atļaujas saskaņā ar 2.a pantu. Līdz ar to apstāklis, ka trešā persona nodrošina šīs personas pamatizdevumus, var radīt tikai tādas sekas, ka šī trešā persona ir atbrīvota no pienākuma iegūt atļauju piekļūšanai saviem līdzekļiem un/vai saimnieciskajiem resursiem — ja tādi tai ir —, lai varētu tos izmantot attiecīgo izdevumu segšanai, bet ar to nerodas iespēja, ka minētā persona automātiski varētu izmantot savu iesaldēto īpašumu vai no trešām personām saņemt līdzekļus un/vai saimnieciskos resursus, lai izmantotu tos terorisma darbību finansēšanai. Protams, nevar noliegt iespēju, ka varētu tikt veiktas darbības, ar kurām paredzēts apiet regulā noteiktos aizliegumus, bet tas varētu notikt neatkarīgi no tā, vai trešā persona nodrošina attiecīgos izdevumus.

106. Turklāt 2.a pantā paredzētā atļauju regulējuma attiecināšana uz šādu darbību katrā ziņā nenovērš Apvienotās Karalistes norādītās problēmas. Šī panta mērķis ir ļaut regulas I pielikumā iekļautajā sarakstā minētajām personām iegūt savam uzturam vajadzīgos līdzekļus. Turklāt neatkarīgi no atļaujas esamības trešās personas iesaistīšanās dēļ sarakstā minētajai personai

katrā ziņā rastos pienākums pašai nodrošināt savus pamatizdevumus un tādējādi tā var brīvi izvēlēties iespējamos resursus, kurus tā ieguvusi, pārkāpjot regulu, izmantot terorisma mērķiem. Turklāt, piemērojot 2.a pantā paredzēto atļauju procedūru, tāpat nevar mazināt šāda pārkāpuma iespējamību, jo tiesību noteikuma mērķis ir tikai mazināt risku, ka līdzekļi un/vai neiesaldētie resursi netiek neatbilstīgi izmantoti.

107. Turklāt, kā iepriekš vairākkārt tika norādīts, šajā gadījumā šāda riska nav — nedz abstraktā veidā, ņemot vērā attiecīgo pabalstu apmēru, kuru mērķis ir nodrošināt tikai to, kas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu attiecīgās ģimenes, kurai tie tiek piešķirti, pamatvajadzības, nedz konkrētā veidā, jo pamata lietā ir atzīts, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas nenodod saņemtās naudas summas savu laulāto rīcībā, bet tikai sniedz viņiem taustāmu palīdzību.

VI — Secinājumi

108. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, piedāvāju Tiesai uz *House of Lords* uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka tādiem valsts piešķirtajiem sociālā nodrošinājuma vai sociālās palīdzības pabalstiem kā šajā lietā, ko valsts izmaksā Padomes 2002. gada 27. maija Regulas (EK) Nr. 881/2002 I pielikumā iekļautajā sarakstā minētās personas laulātajam, nav piemērojams šīs regulas 2. panta 2. punkts, pamatojoties vienīgi uz to, ka laulātais dzīvo kopā ar sarakstā norādīto personu un izmantos vai var izmantot daļu no naudas summām, lai norēķinātos par precēm vai pakalpojumiem, kurus izmantos sarakstā norādītā persona vai no kuriem šī persona gūs labumu.